

Dnes v listě:

♦ ODSTŘEL KOMÍNU V HAMRU ♦ NOVÝ PŘEDSEDA ČBÚ ♦ REKULTIVACE ODVALU HEŘMANICE ♦ ŘEZÁNÍ VODNÍM PAPRSKEM NA O. Z. TÚU ♦ SETKÁNÍ V BANSKÉ BYSTRICI ♦ ŠMELCOVÁNÍ NA MĚDĚNCI ♦ LETNÍ TÁBOR V BĚLÉ POD BEZDĚZEM ♦ DEMOLICE TĚŽNÍ VĚŽE JINDŘICH II ♦ VÝROČÍ HORNICKÉHO SPOLKU V PLANÉ ♦ UZÁVĚRKA 31. 8. 2015

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XX (XXXVII)

ČÍSLO 9

ZÁŘÍ 2015

Ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek symbolicky ukončil likvidaci povrchového areálu Dolu Hamr I

Oficiální zahájení akce, zleva Martin Štemberka, Martin Půta, Jan Mládek a Tomáš Rychtařík

Odstřelem téměř devadesát metrů vysokého komínu kotelný, domínantý areálu bývalého Dolu Hamr I a Centrální dekontaminační stanice, byla v pátek 28. srpna 2015 za účasti ministra průmyslu a obchodu Jana Mládka symbolicky zakončena likvidace posledního povrchového areálu hlubinného uranového dolu v oblasti Stráže pod Ralskem a Hamru na Jezeře.

Slavnostního dopoledne se společně s panem ministrem zúčastnili: hejtman Libereckého kraje Martin Půta, předseda Českého báňského úřadu Martin Štemberka, zástupce zhotovitele Milan Šubrt a další hosté.

Všechny přítomné přivítal ředitel s. p. DIAMO Tomáš Rychtařík, který před odstřelem připomněl osmadvacetiletou historii Dolu Hamr I, který zahájil svou těžbu před půlstoletím v roce 1965. Od roku 1971, kdy byl z dolu získán první uran, vyprodukoval 10 680 tun uranu z 9,6 milionu tun rudniny. „Chtěl bych zdůraznit trojí symboliku dnešního dne – bude dokončena likvidace DH I a CDS, a tím i ukončena historie tohoto dolu jako posledního hlubinného dolu v oblasti Hamr, Stráž, Křížany a Osečná. Symbolicky končíme jednu etapu hornictví v této oblasti s celorepublikovým dosahem. Všechny etapy – od průzkumu, přípravy, dobývání až po tuto závěrečnou likvidaci byly provedeny zcela profesionálně a mnoho z vás, kteří tady

stojíte, se na tom podílelo. Děkuji všem za odvedenou práci,“ dodal Tomáš Rychtařík a předal slovo ministru Janu Mládkovi.

„Tato akce je milníkem uranového průmyslu. Likvidací poslední stavby areálu Dolu Hamr I dnes uzavíráme dílčí kapitolu činnosti státního podniku DIAMO na území obce Hamr na Jezeře. Jsem rád, že se na tuto rozsáhlou akci našly evropské peníze. S potěšením konstatuji, že zde vznikne památník, který bude připomínat dlouholetou poctivou hornickou práci horníků a ostatních pracovníků, kteří dolem prošli. Obci Hamr na Jezeře přeji úspěšný rozvoj a mnoho turistů, kteří v budoucnu navštíví i tato místa. Předání zrehabilitovaných ploch obci a jejich následné využití dle územního plánu vytváří jeden z předpokladů pro zastavení úbytku obyvatel a podpoří výrazný rozvoj obce. Ministerstvo průmyslu a obchodu a státní podnik DIAMO udělají maximum, aby tomu napomohly,“ zhodnotil průběh a výsledky sanačních prací ministr Jan Mládek.

Z pohledu zástupce báňského úřadu zhodnotil akci Martin Štemberka: „Dnešní akce ukončení likvidace areálu může posloužit jako dobrý příklad toho, že i po takové činnosti, jako je těžba uranu, lze citlivě a úspěšně zasažené území včlenit zpět do krajiny a vrátit ho dalšímu využití. Je vhodné připomenout, že končí jedna významná kapitola z historie českého hornictví, a to kapitola konvenčního hlubinného

dobývání uranu v severních Čechách. Jeho význam spočíval v použití nejmodernějších báňských technologií. Díky těmto technologiím bylo ložisko dobýváno fakticky beze ztrát, s velmi vysokou mírou bezpečnosti, s minimálními poklesy povrchu a vysokou produktivitou práce. Uvedené parametry řadily techniku provádění hornické činnosti na zdejších dolech ke světové špičce. Je dobře, že zde zůstane stát připomínka toho, co zde probíhalo.“

V oficiální části ještě hejtman Martin Půta poděkoval všem, kteří se na likvidační akci podíleli, a projevil uznání nad množstvím odvedené práce od konce roku 2014.

Za sdružení čtyř společností, které jsou zhotovitelem projektu, zhodnotil práce Milan Šubrt. Ten poděkoval investorovi, tedy státnímu podniku DIAMO, za spolupráci a sdělil, že práce probíhaly dle stanoveného harmonogramu. Zhotoviteli se dokonce podařilo termín dokončení zkrátit a chtěl by do konce října 2015 zahájit předávací řízení. Vyzdvihl dobrou spolupráci, která byla dána vstřícným přístupem všech zúčastněných stran, zejména DIAMO, s. p., MPO a MŽP. Práce na lokalitě začaly v září loňského roku a mají být dokončeny na konci roku letošního.

Proslovy pozvaných hostů byly na krátkou dobu přerušeny. To, když byly technickým vedoucím odstřelu Petrem Rodem vystřeleny dvě světlice signalizující, že k odstřelu komínu dojde za deset minut. Další světlice oznámila minutu do detonace. Následovalo odpočítávání a bezchybným odpalem se k zemi sesunulo 500 tun železobetonové sutě, jež zbyla z komínu.

Ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek nakonec vystřelil poslední světlici na znamení bezpečného ukončení odstřelu a symbolicky tak, dle vlastních slov, „rozsvítil zelenou“ pro tuto část regionu.

Cílem akce „Likvidace povrchových areálů po hlubinné těžbě ve správě DIAMO, s. p., o. z. TÚU“ je provedení nápravných opatření, která eliminují zdravotní a ekologická rizika spojená s výskytem rozsáhlé kontaminace objektů a ploch. Kontaminanty představují především radionuklidy, ropné látky a těžké kovy. Likvidační a sanační práce budou dokončeny do konce roku 2015. Akce je spolufinancována z Operačního programu Životní prostředí.

Plocha areálu, která bude uvolněna po dokončení nápravných opatření, představuje asi 89,6 tisíc m². Celkem bylo zlikvidováno 97 stavebních objektů. Množství materiálů uložených do odkaliště je odhadováno na 170 tisíc tun, množství odpadů je odhadováno ve výši 39 tisíc tun.

Celkové náklady dosáhnou výše 619 358 892 Kč /včetně DPH/, z toho 287 635 581 Kč bude hrazeno z prostředků OPŽP.

Budoucí využití sanovaného území je již určeno v platném územním plánu obce Hamr na Jezeře. Jižní část bude využita jako smíšené obytné. Dojde k podstatnému rozvoji zařízení občanské vybavenosti, tj. ubytovacích a stravovacích zařízení a dalších služeb. Dále je zde vymezen prostor pro rezidenční objekty. Součástí plochy bude i zachytňné hromadné parkoviště. Severní část území je pak určena k zalesnění formou rekultivace ploch dotčených dřívější těžbou uranu s cílem zahradit negativní důsledky těžby a zvýšit biologický a rekreační potenciál území. V místě ohlubňového povalu jámy č. 3 vznikne památné místo připomínající těžbu uranu v oblasti. Toto místo pak může být zahrnuto do systému naučných stezek Libereckého kraje.

Mgr. Michaela Hylská
Ing. Ludvík Kašpar, náměstek ředitele
o. z. TÚU pro výrobu a ekologii

Odstřel komínu ukončil likvidaci areálu DH I

Vystřelení zelené světlice signalizuje konec odstřelu

Nový předseda Českého báňského úřadu

Novým předsedou Českého báňského úřadu se stal **Ing. Martin Štemberka**, dosavadní náměstek pověřený řízením úřadu od konce loňského roku. O jeho jmenování rozhodla vláda na svém zasedání 22. července 2015 na základě výběrového řízení. Nový předseda byl uveden do funkce po složení služebního slibu dne 24. července 2015.

Ing. Martin Štemberka

Úložné místo těžebního odpadu Odvalu Heřmanice je jedno z nejstarších a zároveň nejrozsáhlejších míst, kde je deponována důlní hlutišina z hlubinné těžby černého uhlí na Ostravsku. Jedná se o komplex důlních odvalů, který vznikl již v polovině 19. století při hloubení Dolu Ida. Největší množství materiálu se zde ukládalo ve 40. – 60. letech minulého století, kdy se důl s tehdejšími názvy Stalin a později Rudý Říjen rozšiřoval. Celkově předmětné místo těžebního odpadu zabírá plochu cca 65 ha. Dominuje zde tzv. centrální hřeben, na němž je vegetace zdevastována termickými procesy.

Výrazně negativním dopadem na okolní životní prostředí je existence roz-

sáhlých termických procesů na značné ploše odvalu, a to zejména v jeho východní a střední části. První rozsáhlé příznaky podzemního požáru se projevíly v roce 1998. Následně byly uskutečněny pokusy o jeho likvidaci, a to položením izolační vrstvy elektrárenského popílku. Tyto prvotní pokusy však nezastavily šíření termických procesů a naopak celý proces získal ještě větší dynamiku. Postupně byla zachváčena prakticky celá centrální část včetně samotného hřebene.

V rámci dalších sanačních opatření se na povrch tzv. jižní terasy, kde probíhaly nejintenzivnější termické procesy, v letech 1999 – 2004 opět zahájilo pokládání vrstev elektrárenského popílku a pak i navážek těsnicí vrstvy „Prestab“, a to o mocnosti až několik metrů. Jednalo se

Tepelně alterovaná i nealterovaná hlutišina na těžebním řezu

Rekultivace jižního plata odvalu Heřmanice

o rozsáhlé testování izolačních schopností uvedených materiálů s cílem zabránění pronikání vzdušného kyslíku do vnitřního prostoru odvalu a tím omezení zde probíhajícího termického procesu. Ověřoval se dlouhodobý tlumicí proces, jehož účinek však nebyl ihned patrný.

Nejučinnější činností směřující k likvidaci termicky aktivních míst tak zůstává jejich vymístování odtěhováním. Při bližší rekognoskaci zájmové plochy je patrné, že značná část zde deponované důlní hlutišiny je již prohořelá.

Vzhledem k heterogenitě deponovaného materiálu se zde nacházejí stále místa termickým dějem neovlivněná, a tedy potenciální prostor pro sekundárně vyvolanou termickou aktivitu.

V průběhu let 2004 – 2010 byl termický proces pravidelně monitorován měřeními v pravidelné síti vrtů. Z vyhodnocených výsledků vyplynulo, že aktivní oblast byla velmi rozsáhlá. Zasažovala téměř celou plochu východní a střední části úložiště.

V současné době máme k dispozici v časové řadě 2011 – 2014 komplexní termometrický letecký monitoring celé-

ho prostoru odvalu včetně blízkého okolí. Vyhodnocením dokumentace ze snímání v infračerveném spektru lze konstatovat, že se plošný rozsah termických procesů zmenšuje, a to v návaznosti na odtěhovávání materiálů odvalu. Rovněž zde nepochybně působí efekt dlouhodobého tlumicího účinku těsnících vrstev.

Záměrem o. z. ODRA je plochu odvalu uvést do nezávadného stavu. Aktuálně to však lze provést pouze na dílčích plochách. Pilotním projektem byla vybrána rekultivace části zvané jižní terasa. Cílem bylo území plně revitalizovat a tím vytvořit účinný „zelený val“ s významným filtračním efektem proti prachu vznikajícímu v rámci odtěhovávání odvalu. Neméně významným efektem je i pozitivní působení ozeleněné plochy na rezidenty.

Zájmová plocha byla vymodelována s využitím stávajících materiálů.

Na takto vytvořený povrch byla položena drenážní vrstva z vytříbené haldoviny o mocnosti 400 mm. Poté následoval návoz další stejné mocné vrstvy zeminy s cílem vytvořit vhodné prostředí pro vybudování vegetačního krytu.

Základní modelace terénu

Následně byla plocha zatravněna a provedena výsadba keřového patra.

S odstupem několika měsíců lze konstatovat, že cíl této rekultivační stavby byl naplněn, ba dokonce předčil naše očekávání.

A co dál?

Samozřejmým cílem je uvedení celé oblasti úložného prostoru do definitivního stavu. To je však vzhledem k objemu uloženého materiálu (desítky milionů tun) během na dlouhou trať. O. z. ODRA zpracovává vizi na urychlení procesu eliminace termické aktivity. V bezprostřední blízkosti odvalu bude realizována velká sanační akce s názvem Gravitační odvodnění Hrušova. Tato stavba mimo jiné počítá s navýšením stávající kóty povrchu tak, aby se zde plánovaná průmyslová zóna dostala nad úroveň stanovenou pro Q100. Potřeba korekčního materiálu činí několik milionů tun. Vzhledem ke kvalitě kameniva těžného na odvalu Heřmanice a malé dopravní vzdálenosti by bylo velmi výhodné využít tento materiál do konstrukčních vrstev uvedené stavby. Tím bychom takzvaně „zabili dvě mouchy jednou ranou“, za prvé by Ostrava získala velmi výhodně položenou prů-

myslovou zónu a za druhé by neméně pozitivním efektem byla likvidace ekologické zátěže – termicky aktivní části odvalu Heřmanice.

Dr. Ing. Petr Jelínek
vedoucí Odboru ekologie
o. z. ODRA

Centrální hřeben důlního odvalu Heřmanice

Překryv drenážní vrstvou; v pozadí svrchní vrstva zeminy

Zatravnění plochy

Využití unikátní metody řezání při likvidaci na o. z. TÚU

V rámci likvidace Chemické úpravy, která probíhá od září 2014 na odstěpném závodě Těžba a úprava uranu ve Stráži pod Ralskem, má podle plánu bouracích prací dojít také ke zbourání 18 ocelových kolon o výšce cca 19 m, objemu cca 300 m³ a hmotnosti 200 až 205 t. Nacházejí se v objektu „Chemický cech“, dříve označovaném také jako „Hydrometalurgický cech“. Tyto kolony v minulosti sloužily jako III. stupeň neutralizace (celkem 6 kolon), sorpční kolony pro záchyt uranu na iontoměničích (celkem 10 kolon), přehřívací kolona pisků a zásobní kolona nasorbovaného ionexu. Uranový koncentrát se pak dále zpracovával vysrážením, filtrací a sušením.

Jelikož pod ocelovým pláštěm kolon je navulkanizovaná pogumovaná vrstva a vyzdívká kyselinovzdornými pásy, bylo by řezání plamenem velkým bezpečnostním rizikem. Podle zkušeností pracovníků o. z., je zahašení hořícího „pogumu“, obzvláště tohoto rozsahu, velice složitou, spíše neřešitelnou, záležitostí.

Proto zhotovitel (sdružení firem Syner, s. r. o., a GEOSAN GROUP, a. s.) přistoupil k netradičnímu řešení, a to řezání vysokorychlostním vodním paprskem. Práci touto metodou prováděla na o. z. TÚU od dubna do června 2015 firma NET – vysokotlaká technika, spol. s r. o., která řezání vodním paprskem prováděla jako jedna z prvních firem u nás od roku 1990 a která se státním podnikem DIAMO již mnohokrát spolupracovala při jiných příležitostech, hlavně při čištění technologií.

Podle jednatele firmy NET Ing. Ivana Wolfa se jedná, co do objemu prací, pravděpodobně nejen o evropský, ale i o celosvětový unikát – takto velké plochy se ještě u nás ani v zahraničí vodním paprskem neřezaly. I z tohoto důvodu bylo jediným dílčím problémem, který se na počátku prací vyskytl, zajištění dostatečného množství potřebného materiálu od různých dodavatelů. Bylo nutno nadlimitně investovat a dokoupit vyhovující americké zařízení, hadice, trysky a abrazivo, které bylo

nutno v dostatečném množství dovážet z Austrálie.

Začátkem července již byly práce před dokončením, a to v řádném termínu.

Ing. Wolf pro náš občasník vysvětlil princip řezání touto technologií: „Jedná se o řezání vysokorychlostním abrazivním paprskem, kdy je užíván tlak vysoký 2000 až 3000 Bar ze dvou agregátů poháněných diesellovými motory. Na pracoviště je voda dotažena vysokotlakými hadicemi, a to o průtoku 20 až 25 l/min. Do vodního paprsku je přidáváno abrazivum, zde se jedná o australský granát, kterého bylo spotřebováno cca 15 tun. Voda má nadzvukovou rychlost, strhává s sebou abrazivum, to je usměrňováno tryskou a nárazem provádí řez. Pohon pohybu trysky v trajektorii řezu je prováděn vzduchem, nebo hydraulicky, používalo se vždy to, co bylo nejvhodnější podle typu řezu – svislý, obvodový atd. Tryska je strojně vedená po pojezdové liště, kolejnici. Rychlost a směr trysky reguluje pracov-

ník podle poslechu zvuku výstupu vody z nástroje. Práci zde vykonávají v jedné směně 3 pracovníci, kdy dva pracují na kolonách a jeden manipuluje s abrazivem a kontroluje agregát.“

Tloušťka řezu na pláštích kolon byla okolo 20 mm, což pro firmu nebyl žádný problém, protože např. při pracích

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 4

Ležení kolem likvidovaných kolon bývalé CHÚ

8. setkání hornických měst a obcí Slovenska

24. – 26. července 2015 se ve slovenské Banské Bystrici konalo již 8. setkání hornických měst Slovenska. Za ČR se zúčastnili zástupci hornických spolků ze Stříbra, Plané, Mostu, Zbúchu, Příbrami, Ostravy, Havířova, Stonavy, Horní Suché, Kladna a další hornické

Průvod Banskou Bystricí

spolky z Polska a Maďarska. V sobotním odpolední jsme měli domluvenou prohlídku banického muzea ve Španej Dolině. Ukázalo se, že jsme udělali dobře. Nejdříve to začalo spoustou blesků a poté pěkně zapršelo. Mezi tím v Banské Bystrici bylo 8. setkání zahájeno, když přišla do města totální větrná smršť, která způsobila během chvilky

velké škody a zaplavila spodní část města. Stan, který sloužil k 8. setkání, byl výrazně poničen. Hledalo se alternativní řešení v nedalekém sále památníku. Z důvodů předpokládaných bouřek i během soboty byl večerní program přeložen na dopoledne. Průvod ve velkém

parnu dorazil na náměstí před radnici, program byl zahájen, ale bohužel předchozí večer se opakoval velkou bouřkou a návaly deště. Část programu včetně stužkování byla přefazena do prostor radnice. Kolem 15. hod. přišel opět vydatný déšť, který většinu účastníků již definitivně vyhnal do předzahrádek a restaurací. Zábava již poté probíhala separé. Bohužel nepříznivé počasí naprosto ovlivnilo konání celého setkání. Rozloučení proběhlo ve slavnostních prostorách historické radnice v srdečné atmosféře a kamarádkám duchu. Příští slovenské setkání, a to 9., se uskuteční v roce 2016 v Gelnici.

Karel Neuberger
Hornicko-historický spolek Stříbro

Šmelcování na Měděnci

O prvním srpnovém víkendu se na Měděnci v Krušných horách vrátil středověk. Zdejší hornický spolek v čele s Ivanem Čáderem připravil zajímavé okamžiky asi pro 150 účastníků z Karlovarska a Chomutovska. Nechyběli však ani zástupci z jiných míst, např. ze Stráže pod Ralskem, Mostu, Freibergu aj.

Po slavnostním zahájení, které proběhlo na úpatí vršku, jenž dal i jméno bývalému městu, tj. Kupferberg – Měděnec, se účastníci seřadili do průvodu a pod vedením mostecké hornické dechovky prošli obcí až k místu, kde již probíhala tavba železné rudy a pražení pyritu. První úkol se zdařil na výtečnou. Z taveného krevelu byla získána železná houba, což je směs strusky a kapiček železa. Druhý pokus, výroba síry a její „rozpuštění“ ve vodní substanci, již tak úspěšný nebyl. Technologické zařízení, tj. tavící retorta v podobě kameninového „želáku“, nebyla dostatečně vysoká, aby v její vrchní části došlo k ochlazení sirných plynů s následující krystalizací síry. Nepomohl ani pražič v dobovém hábitu. Kdo si dodal odvahy a zhluboka se nadýchl dýmů vycházejících ze „želáku“, správné retorty, měl dýchací potíže, zalykal se a nemohl popadnout dech. Síra v dýmech skutečně byla. Po zvládnutí technologie a vylepšení technologické aparatury určité bude dosaženo kýženého výsledku. Vždyť šlo o první pokus.

Něco málo o hornické činnosti a městě samém: těžba stříbra, mědi a kobaltu probíhala na zdejších ložiskách již od středověku. S ní pak současně zdejší obyvatelé zvládali i úpravnictví, kdy produkovali měď a stříbro. Spolu s tím dovedli zpracovat i méně kovnaté sirné rudy a jejich pražením vyráběli kyselinu sírovou, dříve nazývanou vitriol. V 50. letech 20. století pro-

bíhala na ložisku těžba radioaktivních surovin, při které bylo objeveno ložisko magnetitu skarnového typu. Těžená železná ruda sloužila k obohacování krevlových rud z Krivého Rogu na aglomeraci Ostrava a také jako zatěžkáadlo při sazečkové úpravě uhlí tamtéž. Těžba probíhala až do 90. let, kdy byla snaha propojit vyčerpané měděnecké ložisko s ložiskem na Přísečnici. Chybělo jen pár metrů. Ani těžba slídy a granátové suroviny pro stavebnictví důl nezachránily.

Před několika lety byla vymáhána a pro veřejnost zpřístupněna středověká štola Marie Pomocné. Dnes je dílo vzhledem k nevyjasněným majetkovým sporům, tedy střetu zájmů, opět nepřístupné. Město zažilo několikrát vylidnění způsobené zastavením těžby, krizí a naposledy i odsunem původního obyvatelstva. Dvě třetiny domů byly po r. 1945 odstraněny. Dnes zde žije 150 trvale hlášených obyvatel.

Zbyly jen vzpomínky na těžební komory se zbytky vzácných minerálů Ag, Ni, Co, těžbu skipem, nasazení čerpadel MAPE 50 i 100 a kamarády, kteří z Měděnce přišli najíždět Chemickou úpravnu ve Stráži pod Ralskem. Zvládli to výborně.

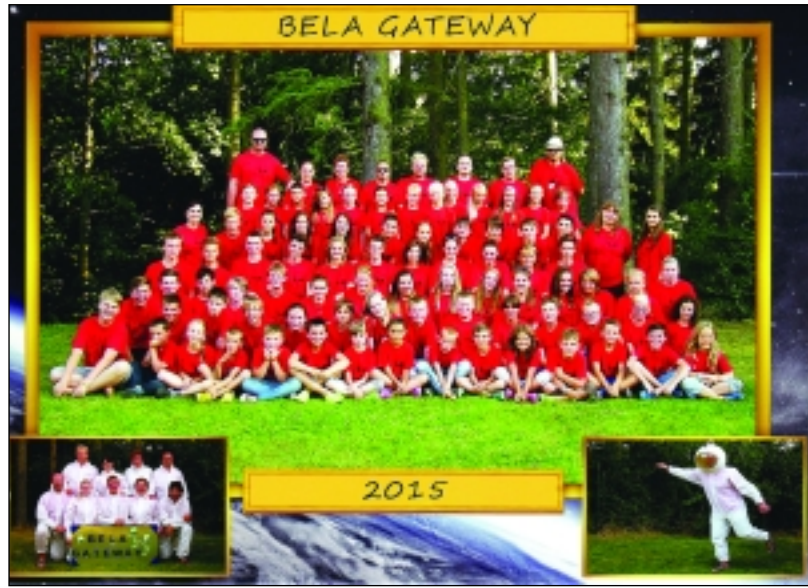
Ing. Jan Holinka
bývalý vedoucí úseku fyzikálního zpracování na CHÚ a předseda Hornického spolku ve Stráži p. R.

Pražení železné rudy a výroba síry na Měděnci

Dětský tábor v Pohádce

Dětský letní tábor, který pořádala Odborová organizace s. p. DIAMO, Důl Hamr I Stráž pod Ralskem, se konal v letošním horkém létě v termínu od 11. 7. do 24. 7. 2015. Natěšení jsme se po roce vrátili do Bělé pod Bezdězem, kde pro nás byla opět připravena chatová osada Pohádka. Letošní tábor měl název Bela gateway 2015 a táborníci byli ihned po příjezdu dezinfikováni kosmonautem Petrem a poté pro ně byla již připravena celotáborová hra, kdy se každý den ocitli po prolezení tunelu a kosmické lodi na imaginární planetě. Navštívili planetu PE-PE, duhovou planetu, planetu Bohů a ztracených hrdinů, ale také planetu Paklič. Během celého dne byli všichni rádně označeni a museli plnit připravené úkoly, které byly mnohdy náročné na fyzickou, někdy na mozeček. V průběhu týdne stihli táborníci 29 společných oddílových soutěží, například sbírání antihmoty a paliva do kosmické lodi, přenos vesmírného tělesa, boj o Torův opasek, kladivo i rukavice, pořídili mnoho selfie in Bela, pátrali po zlodějích z planety PE-PE a mnoho dalšího. Celotáborovka byla prokládána návštěvami koupaliště, protože osvěžení bylo potřeba. Následující pondělí bylo zpestřeno objednanou návštěvou pana Struppa, který přivezl repliku vozu Škoda Fabia WRC, kde si všichni vyzkoušeli zážitkovou jízdu s přesvědčivým simulátorem a akustikou jako na skutečném závodě rallye. A úterý bylo událostmi přímo nabitě, během dopoledne se hlásili kandidáti na volbu Miss Bela 2015 a Missák, poté

bylo i několik posezení u táboráku, která nám dokázali zpestřit pěvecky nadání táborníci i s kytarovým doprovodem.

Větší strávili také několik nocí pod širým nebem, protože teplota v chatkách stále stoupala. Na závěr tábora jsme se také „důstojně“ rozloučili s bandou těch nejstar-

organizací za finanční příspěvek a také zejména panu Karlu Struppovi ze Stráže pod Ralskem za neskutečnou tr-

Oddíl v akci

ších a trochu jsme je u mučednického kúlu potrápili.

Prostor mi nedovoluje podrobně popisovat veškeré táborové dění, kterého bylo opravdu hodně, ale můžeme konstatovat, že se letos sešla opravdu dobrá parta dětí.

pělivost s malými závodníky, kdy s nimi strávil celé odpoledne a donekonečna každému, i dospělým, pomáhal zdolávat všechny nástrahy závodního vozu. Hezké odpoledne bylo zakončeno vyhlášením nejlepších závodníků a závodnic, kteří stanuli na stupních vítězů. Také děkujeme panu Petru Bludskému, který ve svém volném čase uspořádal, bez nároku na honorář, super diskotéku

Mirakulum

jim byly zadány úkoly a následně před porotou dokazovali, co v nich vězí. Po obědě nastalo napínavé vážení hvězdného písku všech pěti oddílů a stanovení konečného pořadí. Za mohutného aplausu byl jako vítěz vyhlášen oddíl č. 3. Všichni byli za snahu odměněni nejenom krásnými dorty, ale i pěknými penály do školy a dalším vybavením. Poté nás přijela opět fotit profesionální fotografka a opravdu to neměla se skupinou skoro devadesáti lidí jednoduché. Nakonec byl den završen diskotékou, kterou přijel dětem udělat DJ Pietros. Protože jsme na celodenní výlet potřebovali dva autobusy, rozhodli jsme se tentokrát, že výlet rozdělíme. Skupina mladších se chtěla opět vrátit do Mirakula, kde se jim vloni moc líbilo, a pro starší se nám podařilo zajistit rafty a sjeli si část Jizery z Malé Skály do Čerčan. Pro mnoho z nich to byla vodácká premiéra. Z výletu se vrátili všichni plni dojmů, děvčata si nechala ošetřit spáleniny od slunce, našlo se i několik vosích bodnutí, mozočů a také dvě kousnutí od zvědavého ponika. Menší si Mirakulum užili hlavně díky nově otevřenému vodnímu světu. Někteří jedinci byli herními prvky tak zaujatí, že se ani nikam jinam nepodívali, ostatní si užili i houpačky, prolézačky, rozpálené trampolíny a pár odvážlivců šlo soutěžit i do divadla, kde si každý odnesl nějakou výhru.

Během tábora se tentokrát opravdu nedaly pořádat žádné turistické výlety, o to víc jsme si užili koupaliště, samozřejmě byla i spousta soutěží pro jednotlivce, po mírném večerním ochlazení se všichni těšili na večerní hry, jako jsou sardinky a krvavý prst. Diskotéky se nemohly vynechat, ale velice příjemných

Raftáci

Závěrem mi dovoluje poděkovat všem, kteří byli přímo v centru dění a i přes úmorné vedro stále ve střehu. Určitě se se svojí skromností nebudou zlobit, že je nejmenuji. Dále děkujeme vedení o. z. TÚU, spolupracujícím odborovým

pod širým nebem, panu Tomáši Špetlovi za přepravu bagáže a majiteli Pohádky panu Abrahámovi za jeho vstřícný přístup a pohodový pobyt.

Za vedení tábora Marcela Venghová odd. mzdově-personální, o. z. TÚU

Den horníků

Vedení státního podniku DIAMO a o. z. TÚU společně s odborovými organizacemi působícími v oblasti Stráže pod Ralskem Vás zvou na oslavy Dne horníků, které proběhnou 11. září 2015 od 15.00 v KD U Jezera ve Stráži pod Ralskem. Součástí programu bude slavnostní zahájení, oficiální část, vystoupení tanečních a hudebních skupin a diskotéka.

Autobusy ve směrech Česká Lípa a Liberec budou odjíždět od KD ve 24 hodin. Přejeme příjemnou zábavu.

Využití unikátní metody řezání při likvidaci na o. z. TÚU

DOKONČENÍ ZE STR. 2

v Temelíně řezala i materiály se 400mm tloušťkou. Podle zástupce zhotovitele Ing. Petra Micky proběhlo nařezání kolon dle bouracího plánu – by-

lo odříznuto víko a od něj bylo vedeno několik podélných asi pětmetrových řezů. „Bez nařezání by demolice byla velice náročná, bourací technika se nemá jak dostat do takového kruhového, zaobleného prostoru. Nyní již

demoličním bagrem a demoličními nůžkami provedeme kontrolovaný sesuv kolon i podezdívky,“ dodal Ing. Míčka.

Zástupce zadavatele, tedy státního podniku DIAMO, Ing. Josef Štádl

konstatoval adekvátnost použití této dražší, ale naprosto bezpečné metody řezání, jelikož zahoření pogumovaného materiálu v tomto prostoru a v tomto rozsahu by mohlo mít nedozírné následky jak finanční, tak ekologické.

*Mgr. Michaela Hylská
Za poskytnuté informace děkuji
Ing. Ivanu Wolfovi,
Ing. Petru Mickovi,
Ing. Josefu Štádlrovi
a Ing. Františku Kozovi*

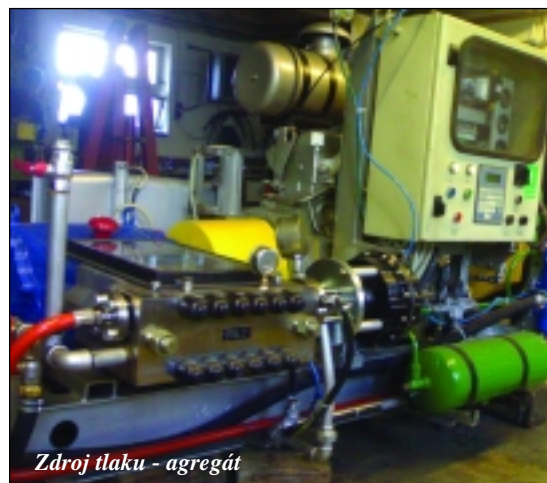
Detail řezu na plášti kolony

Detail trysky při řezání

Řezání potrubí

Zdroj tlaku - agregát

Demolice těžní věže jámy Jindřich II ve Zbýšově

Dne 24. 6. 2015 byla zahájena demolice těžní věže jámy Jindřich II ve Zbýšově. Odstranění budovy je nezbytným krokem k dokončení likvidace poslední nelikvidované jámy v rosicko-oslavanském uhelném revíru. Jáma Jindřich II byla součástí dolu zařazeného mezi doly plynující II. třídy nebezpečí dle Vyhlášky ČBÚ č. 22/1988 Sb. v platném znění, a proto jsou stanovena bezpečnostní opatření i pro likvidační práce na povrchu dolu (v bezpečnostním prostoru jámy).

Těžní věž byla postavena a vybavena těžební technologií nad jámou Jindřich II ve Zbýšově v roce 1967. V době provozu dolu byla v nejvyšším patře těžní budovy (37 m nad ohlubení) strojovna s těžním strojem pro velkokapacitní automatizovanou dvoučinnou skípovou těžní soupravu 4 K – 4016. Jáma byla vyhloubena za účelem koncentrace těžby ze středního a severního dolového pole, její životnost byla ovšem velmi krátká vzhledem k tomu, že již v prosinci 1991 byl vytěžen poslední vůz a byla zahájena likvidace dolu. Těžní zařízení bylo po ukončení těžby v roce 1992 demontováno a budova byla využívána soukromou společností pro jiné účely pouze v přízemní části.

Stavebně je těžní věž se strojovnou provedena jako ocelová konstrukce s cihelnou vyzdívkou (hrázděné zdivo). Jedná se o výškovou budovu s maximální výškou 47,7 m. půdorysný rozměr objektu je 15,9 x 15,9 m. Hlavní nosný systém tvoří 8 velkoprofilových sloupů umístěných symetricky v rozích a středu čtvercových stran. Podélné a příčné ztužení nosné konstrukce je zajištěno soustavou ocelových nosníků a prostorových ztužidel. V těžní věži jsou na-

montovány čtyři plošiny (budova je čtyřpatrová), konstrukce železobetonové monolitické. Obvodový plášť je tvořen hrázděným cihelným zdivem (vyzdívka do ocelových rámců). Zastřešení bylo provedeno z prefabrikovaných desek uložených na ocelových nosnících.

Na těžní věž navazovaly technologické objekty (šachetní budova a budova bývalého oběhu vozů), které byly odstraněny na začátku akce. Jednalo se o přízemní budovy o půdorysném rozměru 18,2 x 64,45 m a výšce 4,7 – 8,5 m. Tyto objekty byly v době likvidace důlní části (budování jámové zátky) využívány pro zařízení staveniště a monitoring exhalace důlních plynů z jámového stvolu, ale před zahájením demolice těžní věže byly odstraněny jako první pro vytvoření manipulačního prostoru.

Demolice uvedených objektů má přímou návaznost na provádění likvidace jámy, která byla rozdělena do několika fází: Vybudování železobetonové zátky v jámě, odstranění povrchových objektů nad jámou a vybudování železobetonového ohlubeného povalu v místě současné jámové budovy. Poval bude podchycen soustavou kolmo vrtaných mikropilot, které budou vetknuty do únosné vrstvy břidlic a zároveň budou zajišťovat stabilitu okolí ústí jámy. Po vybudování ohlubeného povalu budou provedeny terénní úpravy celého bezpečnostního pásma jámy Jindřich II, včetně oplocení ohlubeného povalu. Po provedení likvidaci bude jáma dále monitorována kontrolním potrubím, včetně sledování pohybu důlní vody v jámovém stvolu.

V současné době probíhá demolice těžní věže postupným rozebíráním

a snášením jednotlivých prvků na povrch v souladu s projektovou dokumentací. Práce provádí dodavatelská firma DAV, a. s., Ostrava-Vítkovice, pracovníci odstěpného závodu GEAM Dolní Rožinka zajišťují kontrolní činnost. Termín dokončení demolice je stanoven dle smlouvy na 30. 9. 2015.

Závěr: Likvidační práce pokračují dle stanoveného harmonogramu a je předpoklad, že železobetonový ohlubený poval bude po odstranění povrchových objektů jámy dokončen do konce roku 2015. V roce 2016 by měly být provedeny pouze povrchové úpravy v bezpečnostním pásmu jámy Jindřich II. Činnosti prováděné v souvislosti s likvidací jámy jsou prováděny a řízeny pracovníky DIAMO, státní podnik, odstěpný závod GEAM Dolní Rožinka dle provozní dokumentace, kterou vypracovala naše organizace. Stanovená bezpečnostní opatření jsou závazná i pro dodavatelské organizace, provádějící některé dílčí činnosti.

*Ing. Petr Kříž,
zástupce vedoucího závodu R I
pro výrobu, ekologii
a likvidační práce
Radek Vincenci,
vedoucí střediska povrchových
a likvidačních prací závodu R I,
o. z. GEAM*

20 let hornického spolku v Plané

V sobotu 11. 7. 2015 opět po roce, ale letos ve znamení velkého výročí, připravovali členové hornického spolku v Plané své oslavy. Pod vedením svého předsedy Jana Teplíka pozvali své hornické kamarády k hornické parádě a k připomenutí si prošlých 20 let od založení spolku. Spolek sdružuje hlavně členy, kteří v minulosti pracovali na západočeských uranových dolech. Vybudovali provozní budovu a zrekonstruovali Šlikovu stolu. Mimo jiné vydali CD hornických písniček, několik publikací, v letošním roce dokončili hornickou stezku kolem města a mnoho dalšího. Samozřejmostí je každoroční účast na setkání hornických měst a obcí ČR. Spolek je zakládajícím členem sdružení SHHS ČR. Od kamarádů z různých spolků z ČR a i z Německa obdrželi pamětní dary. Nesmělo chybět stužkování spolkových praporů. Hornický spolek vyznamenal pány Teplíka a Bezdičku svými medailemi za celoživotní dílo a udržování hornických tradic. K tanci

a poslechu hrála jako vždy hornická kapela Nýřaňanka. Počasí přálo, takže, jak to muselo celé dopadnout? Přece dobře. Přejeme kamarádům z Plané mnoho zdaru do dalších let.

Karel Neuberger

Na slavnosti v Plané

Těžní věž jámy Jindřich II ve Zbýšově před zahájením demolice

Těžní věž jámy Jindřich II ve Zbýšově v průběhu demolice

vue se věnují např. báňské kartografii 18. a 19. století na Spiši či nové expozici hornictví v Handlové, jež byla otevřena jako první pobočka Slovenského hornického muzea v Banské Štiavnici. Nese název Cesta uhlí – uhelné hornictví na Slovensku. Rubrika Na toul-

chemického a lesnického školství v Banské Štiavnici. Hornickou turistickou se zabývají dva články, český příspěvek Martina Příbyla z Národního technického muzea v Praze rozebírá Některé aspekty zpřístupňování důlních děl a krátká stať Geopark jako produkt cestovního ruchu vysvětluje pojem geopark jako takový a představuje zástupce těchto území vědecké důležitosti ve Slovenské republice. Z mineralogických zajímavostí Slovenska je tentokrát vybrán chalkofylit z lokality Špania Dolina – Piesky. Nechybí knižní novinky, fotoreportáže z akcí členů ZBSC ani společenská rubrika.

Mgr. Michaela Hylská

Montanrevue

kách lokalitou UNESCO pokračuje v představování objektů báňského,

DIAMO

Podnikový občasník s. p. DIAMO
Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p.
Vychází zpravidla jednou v měsíci.
Adresa redakce: DIAMO, s. p.,
471 27 Stráž p. R.
Redakce: Mgr. Michaela Hylská
tel.: 487 892 007
e-mail: hylska@diamo.cz
Propagace a komunikace:
Ing. Martin Besta
tel.: 487 892 077
e-mail: besta@diamo.cz
Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec
Tisk: GEOPRINT Liberec
Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO